

Mark Levinson behoeft geen introductie. Hij is een levende audiolegende, de man die in 1974 aan de wieg stond van high-end audio met zijn LNP-2 voorversterker en die de afgelopen veertig jaar nauw betrokken is geweest bij de ontwikkeling ervan.

Zijn audioreis leidde hem naar vele verschillende audio-avonturen. Onderweg maakte hij tijdloze producten als de LNP-2 en de Cello Audio Palette, met toonregeling (EQ), die bijna 30 jaar later nog steeds beschouwd wordt als state-of-the-art, en waarvoor je op de tweedehandsmarkt nog altijd veel geld moet neertellen. Het trieste daarvan is dat steeds wanneer er een te koop wordt aangeboden, die in een mum van tijd verkocht is.

DANIEL HERTZ COMPANY

Welkom bij Daniel Hertz S.A. in Zwitserland. Daniel Hertz, dat door Levinson in 2007 werd opgericht, lijkt het hoogtepunt van zijn levenswerk op audiogebied. In de afgelopen jaren maakte Daniel Hertz wereldwijd, met name in Azië, indruk met zijn M-serie luidsprekers en versterkers. Zijn Daniel Hertz elektronica biedt ons een intieme kijk in het beeld dat Mark heeft van muziek en no-nonsense reproductie.

De naam Daniel Hertz. Die heeft inderdaad betrekking op Heinrich Hertz, de Duitse natuurkundige die als eerste de elektromagnetische golf aantoonbaar maakte, die rechtstreeks verbonden is met het begin van audio. Heinrich Hertz was een oudoom van Mark aan moeders kant. De hertz is de internationaal aanvaarde term voor cycli per seconde, een meting van de frequentie (Hz, kHz, MHz, GHz.) Een intrigerende en interessante link. Daniel is de naam van zijn vader.

Het DNA van Daniel Hertz weerspiegelt de betrokkenheid van Levinson bij de professionele wereld van de opname van live muziek en mastering, evenals bij de wereld van de consument van home audio. Daarom ziet hij de opnamefase als een intrinsiek onderdeel van de keten van het afspelen van audio, en terecht. Audiosystemen reproduceren geen muziek, ze reproduceren muziekopnames.

MASTER CLASS

Daniel Hertz Master Class is een Mac-software audiospeler met ingebouwde A+ processing, 6-bands EQ, regelbare in- en output gain en de mogelijkheid om bestanden af te drukken met de ingebouwde aangepaste EQ en A+. Het is een standalone applicatie die alle bestandsformaten ondersteunt die Quicktime van Apple kan reproduceren. Terwijl ik deze recensie schreef was het stabiel en werkte het probleemloos. De gebruikersinterface is eenvoudig en uitgekleed, zonder onnodige opsmuk. Zowel de A+ als EQ kan direct in- en uitgeschakeld worden door op een klein venster naast elke functie te klikken, of je kunt beide omzeilen door op het bypass-venster te klikken, zodat je kunt horen wat je aan het doen bent.

Ik weet zeker dat ik niet de enige ben die de originele Cello Audio Palette bijzonder graag wil hebben of die ervan dagdroomt dat hij een hardware-versie in het digitale domein heeft. Iets dat net zo gemakkelijk in gebruik is als de FM Acoustics Lineizer, maar dan zonder de hardware en de extra kabels. Welkom in de wereld van Master Class.

Ik houd me al vanaf het begin van de jaren '80 bezig met digitale audio. Bij het muziek maken heb ik veel audio-programma's uitgeprobeerd, naast speciale audio plug-ins op verschillende platformen (Windows, Macintosh, Linux, IOS etc.).

Als we terugblikken op het begin van digitale audio, heeft computer audio duidelijk een grote ontwikkeling doorgemaakt. Een ontwikkeling die leidde tot het punt waar computers tegenwoordig worden gebruikt voor de totale productie van hoog aangeschreven albums - opname, mixen en de uiteindelijke mastering. Geavanceerd afspelen van muziek op de computer was een droom die vele jaren nodig had om werkelijkheid te worden, hoewel deze ontwikkeling onderweg ook overmoed kende. Meer daarover in de volgende paragraaf.

Digitale audio heeft zich ontwikkeld tot het punt waar analoge modellering een indrukwekkende reeks professionele audio plug-ins biedt die de ouderwetse analoge equalizers simuleren, mastering van compressoren, signaalketens, vertragingen etc. De pro audio industrie heeft de afgelopen twee decennia een hevige strijd geleverd om digitale aliasing te verminderen om zo de best mogelijke geluidskwaliteit te bereiken. De interne platformstructuur veranderde in 32bit en 64bit en nieuwe multiprocessors zorgden ervoor dat de verwerkingsnelheid enorm toenam. Hoewel dit een onderwerp op zich is dat open staat voor eindeloze debatten, heeft er wel degelijk een digitale revolutie plaatsgevonden. En dat geldt ook voor de digitale audiospelers die een afspeelkwaliteit bieden met meer echte high-end audioprestaties.

Terwijl de digitale audio-plugins hun eigen sterke toegewijde rol spelen, kon ik tot nu geen hoorbaar bevredigende oplossing vinden, zelfs niet met het meest geavanceerde professionele mastering audiotool of met plug-ins die worden gebruikt in het masteren van chains en zogenaamde channelstrips.

INHERENT VERKEERD

Ik heb vanaf begin jaren '80 het gevoel gehad dat er iets inherent mis was met PCM audio. Om de een of andere reden (en ik ben niet de enige) kan ik niet langer dan 5 tot 15 minuten naar PCM opnames luisteren zonder dat ik een soort van innerlijke onrust ervaar. Om die reden luister ik naar en test ik met vinyl of DSD. Maar het probleem met DSD is dat je maar moeilijk daadwerkelijk pure DSD content kunt vinden. De meeste DSD of SACD wordt bewerkt via PCM audioworkstations, waarmee het belangrijkste voordeel van het DSD-format om zeep wordt geholpen. Zogenaamde "DSD-Wyde" bewerking is helemaal geen DSD, maar PCM met dezelfde resolutie als DSD. En dat is niet hetzelfde! Je moet diep op de materie ingaan wil je dit ontdekken, en dat is lastig voor mensen die de waarheid over DSD willen achterhalen. Net als bij rechtstreekse analoge opnamen op vinyl, creëren pure DSD transfers van analoge banden in tegenstelling tot PCM geen verontrustend gevoel. Zodra de inhoud is overgebracht op PCM, ligt luistermoeheid voortdurend op de loer. Master Class pakt dit fundamenteel cruciale probleem aan.

A+

Het is niet gemakkelijk om A+ te beschrijven. Het is subtiel, maar het effect met betrekking tot luistermoeheid en langdurig luisteren kan direct worden waargenomen. Deze functie alleen al verdient veel lof. Mark heeft er de afgelopen 15 jaar intensief naar gestreefd om dit te vervolmaken voor zijn eigen opname en mastering, en heeft vervolgens besloten om het in een gebruikersvriendelijke vorm beschikbaar te stellen. Zonder A+ zou Master Class nog steeds een opmerkelijke Mac Audio-speler zijn met een opvallende EQ, maar het zou een van de belangrijkste kenmerken en doorbraken met betrekking tot stressvrije audio luisterervaring verliezen, een

kenmerk van de beste analoge mastertapes en Lp's, maar tot nu vrijwel onmogelijk met digitale audio.

Stressvrij?!? Zoals ik hier al eerder heb opgemerkt, is digitale audio voor mij in veel opzichten een grote sprong voorwaarts in de evolutie van de reproductie van muziek. Helaas zit in het DNA ervan iets eigenzinnigs en lastigs. Ik snap er echt niets van dat er nog niemand in de high-end audio wereld is geweest die er publiekelijk over heeft geschreven. Ik zelf heb het er al jaren over. In de afgelopen twee decennia heb ik er al zo vaak over geschreven dat mijn geratel klinkt als een kapotte plaat, zelfs in mijn eigen oren. Toch kan ik dit duidelijk negatieve verschijnsel niet negeren.

De PCM "digititis" lijkt rechtstreeks te maken te hebben met het stressniveau dat het in ons mensen veroorzaakt. Wellicht verschilt de gevoeligheid ervoor per individu. Uit de recente wereldwijde wedergeboorte van vinyl kunnen we afleiden dat dit een vrijwel wereldwijd verschijnsel is. Het kan zijn dat we dit als gevolg van onze levensstijl niet helderder kunnen zien. Door de razendsnelle manier van leven worden onze gevoelige waarschuwingsreceptoren vaak met een waas bedekt of ze staan in de off-functie door de snelheid en het multiplexing van onze dagelijkse bezigheden. Naar mijn mening beïnvloedt dit fenomeen ook de manier waarop mensen de afgelopen twintig jaar de muziek zelf en de muzikant zijn gaan zien en respecteren.

We kunnen er de hoeveelheid muziek en de kwaliteit ervan niet helemaal de schuld van geven. Er is een sterke link met een luistergewoonte die mensen hebben ontwikkeld vanaf begin jaren 80 (het moment waarop de cd werd geïntroduceerd) namelijk het luisteren naar achtergrondmuziek, en daarna zijn wij er allemaal door beïnvloed, zelfs veel hardcore muzikliefhebbers en audiofielen. Stress is nauw verbonden met de manier waarop we de gereproduceerde muziek ervaren. Stress verstoort of blokkeert onze emotionele ervaring en het luistergenot, en als gevolg daarvan gaat onze diepe innerlijke wereld van de muzikale ervaring verloren. Misschien wordt er om die reden zeer weinig gesproken over het nabootsen van het levensechte-concertgevoel in high-end audio.

Als je A+ inschakelt, hoor je onmiddellijk de invloed van het subtiele proces op de muziek. Het is alleen maar positief en het elimineert het vervelende gevoel. Zonder de ingeschakeld A+, resulteert de onbewerkte PCM audio in het hectische gevoel van onbehagen of in wat sommige mensen luistermoeheid noemen. Onbewerkte PCM roept irritatie op en als gevolg ervan drukt men de muziek naar de achtergrond of zet hem volledig uit. Het maakt het luisteren tot iets waarbij je je niet betrokken voelt en zowel muziek als muzikant verliezen het belang van hun kunst. In plaats van dat ze waardering oproepen, is het resultaat van het luisteren precies het tegenovergestelde en neemt het de inherente kracht van de muziek weg. Dit is de hoge tol die we voor het gemak van digitale audio hebben betaald – namelijk dat je je niet meer in de muziek kunt verliezen, wat we wel konden met analoog.

Met A+ is er duidelijk weer sprake van een stressvrije aura rond de muziek. De betrokkenheid is terug, het plezier is er weer en we kunnen ons weer verliezen in de muziek.

EQ

Ik zie de twijfel op talloze gezichten al voor me als ik zeg dat de legendarische Cello Audio Palette is omgevormd tot de hedendaagse Daniel Hertz Master Class audiospeler met de Master Class EQ aan boord. De eenvoud en de werking weerspiegelen nauw het analoge gevoel van de hardware en dat geldt ook voor de muzikale prestaties wanneer die zijn afgestemd met de Master Class EQ.

De Master Class omzetsfrequenties komen nauw overeen met die van de Cello Audio Palette. Mark investeerde tijd, passie, kennis en middelen om hier een volwassen product van te maken. Hoewel je veel kunt zeggen over de diepgang van het Master Class erfgoed, de technologie en de mensen erachter, wil ik me wat deze beoordeling betreft richten op het muzikale resultaat. Misschien dat ik er in een later commentaar op terug kan komen.

Master Class EQ is ontworpen om snel real-time frequentieresponscorrecties te maken op de muziek die wordt afgespeeld. Het maakt gebruik van 6 frequentiebanden voor toonbalansaanpassing in de middenfrequenties van 40 Hz, 120Hz, 500Hz, 2 kHz, 5 kHz en 20 kHz. Deze frequentiebanden hebben betrekking op de belangrijkste frequentiegebieden met een eenvoudige aanpassing, zonder dat het hart van de muziek wordt aangetast. De in- en output volume-instellingen passen de gain structuur aan en vermijden clipping. Het is interessant dat wanneer je de gain van specifieke frequentiebanden verschuift, de output vu-meters in het rood kunnen gaan, net als bij analoge console vu-meters waaraan je kunt zien dat clipping aanstaande is of al heeft plaatsgevonden. De meters geven aan wanneer je het punt van oversturing te dicht nadert. Ik had hetzelfde gevoel als wanneer ik het analoge mengpaneel met deze EQ virtuele schuiven bediende.

Voor degenen onder jullie die niet vertrouwd zijn met het onderwerp van het mixen of verschuiven van de gain, het analoge domein vervormt op een andere en meer muzikale wijze wanneer je clipping nadert, en het kan worden verschoven voor een ander muzikaler resultaat. Wanneer de digitale signalen naar clipping worden geduwd, resulteert dat in harde clipping, wat verschrikkelijk klinkt. Op dezelfde manier moest ik denken aan het werken met EQ in het analoge domein, wanneer ik erg avontuurlijk de specifieke frequentiesliders omhoog schoof.

Dit toont aan dat er veel verborgen ligt achter de "eenvoud" van de Master Class UI. Het resultaat van het afstemmen van het gewenste liedje blijft muzikaal, met de juiste toon, timbre en dichtheid. Als je dit op de juiste manier doet, betekent dat iets speciaals en Mark heeft dat hier op een zeer praktische wijze gedaan.

Master Class biedt een mogelijkheid om EQ presets te laden en op te slaan. Dit opent enorme mogelijkheden om ze te delen, zonder enige beperking. Stel je de online community eens voor waar mensen vrijelijk hun EQ-instellingen voor het betreffende album kunnen uitwisselen. We weten allemaal hoeveel versies er van hetzelfde album kunnen zijn met verschillende heruitgaven, verschillende masterings, verschillende tijdperken, enz. Stel je nu eens voor dat je vooraf elk van hun releases kunt downloaden. Heel speciaal en ik denk dat dit op grote schaal zal worden toegepast door degenen die Master Class gebruiken.

De uitvoering van de Master Class EQ gaat van subtiel naar een enorme boost. Soms zijn slechts enkele tienden van één dB nodig om meteen het resultaat te horen. De behoefte van de aanpassing hangt af van de werkelijke opname, maar zelfs kleine veranderingen zijn hoorbaar. Ik ben nauwelijks een song tegengekomen die ik niet met de Master Class kon verbeteren.

Het is uiterst moeilijk om een transparante EQ te maken die het leven niet uit de muziek zuigt en toch muzikaal blijft. Meestal wanneer je één frequentieband aanpast, creëert de verandering een frequentielus 'dip' of frequentieboost die andere frequentiebanden beïnvloedt en de coherente complexiteit van de muziek teniet doet. Een dergelijke EQ heeft een negatieve invloed op de muziek, zodat die gewoon verkeerd klinkt. Dergelijke veranderingen zou je eerder verwachten van een producer bij het instellen van een bepaald aspect instrument EQ in plaats van het aanpakken van de totale kleurbalans structuur, zoals bij het stemmen van een gitaar. Master Class is ontworpen om de hele opname te modelleren als een harmonisch geheel, niet om spelletjes te spelen of

geluidseffecten te introduceren. Belangrijker nog, Master Class EQ draait de muziek niet de nek om, maar verbetert die daarentegen meteen.

BEWERKEN EN OPSLAAN

Een andere leuke functie is het zogenaamde 'Bewerken en Opslaan' - de mogelijkheid om een nieuw AIFF bestand op te slaan met daarin de jouw wijzigingen in A+ en EQ die je hebt geselecteerd. Dus gebruik je Master Class éénmalig, maak een nieuw bestand, pas dat naar believen aan, en vergeet de oorspronkelijke track en zijn beperkingen.

Het hele proces van bewerken en opslaan op de harde schijf duurt één of twee seconden. Klik en er staat een nieuwe AIFF op je bureaublad of in de aangewezen doelmap. Je kunt je volledige iTunes-bibliotheek met Master Class opnieuw bewerken en de nieuwe AIFF-bestanden die je maakt gewoon afspelen. De MC bewerkte bestanden kunnen naar vrienden of 'on'gelovigen worden gestuurd zodat ze die uit kunnen proberen en de aangepaste bestanden met de oorspronkelijke kunnen vergelijken.

Het is grappig hoeveel toepassingen me zo te binnen schieten met de Master Class "Bewerken en Opslaan" file afdrukoptie. Master Class blijkt plots niet alleen toegepaste te kunnen worden door muziekluisteraars, maar ook door opnametechnici, producers, muzikanten, enz. die content creëren. Master Class kan gemakkelijk worden gebruikt als een effectieve EQ of masteringinstrument. Master Class biedt een algehele EQ en A + voor een complete DAW (Digital Audio Workstation-bestanden), de uiteindelijke muziekmix, of je kunt de unieke A + gewoon aan de uiteindelijke master toevoegen. Stel je eens voor dat je de A+ Stressvrije feature toepast op populaire songs voor het bredere publiek.

CONCLUSIE

Daniel Hertz Master Class is duidelijk een heel bijzonder product. Voor mij is het een droom die uitkomt omdat ik nu eindelijk langdurig kan luisteren naar mijn digitale muziekcollectie. Master Class maakt PCM op elk niveau een haalbare oplossing.

Vaak kregen we van audiofielen te horen dat ze behoefte hadden aan werkelijke vooruitgang. We weten allemaal dat iets nieuws verandering vereist, maar het is een feit dat veel mensen zich verzetten tegen verandering. Toch zijn er momenten waarop we iets nieuws en de bijbehorende paradigmaverschuiving moeten accepteren. Iedereen wil graag functionerende en praktische oplossingen. Welnu, hier is een prachtig voorbeeld van een product dat zowel audiofielen als muziekliefhebbers kunnen omarmen. Master Class laat muziek in zijn volle glorie tot leven komen.

Bij wijze van experiment heb ik geprobeerd Apple AAC-bestanden uit mijn iTunes-bibliotheek op het geluidsniveau van mijn vinyl LP versies te brengen. Met Masterclass in- en output schuifbalken kreeg ik dezelfde gain en speelde met zes frequentiebanden. Ik moest wat AB switching toepassen, maar het resultaat was verbazingwekkend. Volgens mij benaderde ik voor 90% + de vinylkwaliteit, wat uiteindelijk bijna een exacte match opleverde, zo niet dezelfde.

Master Class levert baanbrekende prestaties en heeft een impact die meer dan alleen het geluid verbetert. Dit is het neusje van de muzikale zalm. Ik wil niet al te altruïstisch of filosofisch worden, maar technologie moet in dienst staan van de techniek. Muziek is zeker een kunstvorm die ons

wezenlijk beïnvloedt. Master Class verheft digitale audioweergave naar het vlak waar muziek eindelijk weer centraal komt te staan en geen simpel tijdverdrijf meer is. Met Master Class voelt het alsof een tijdmachine eindelijk is gaan draaien en ons de kenmerken van het tijdperk waarin muziek er het meest toe doet, teruggeeft.

Sommige opnames zijn zeer goed en behoeven alleen A+ en slechts kleine EQ aanpassingen. Maar veel minder perfecte opnames krijgen een nieuwe betekenis met Master Class processing en kunnen de waardering krijgen die ze verdienen. Ze krijgen de erkenning voor de muziek en de prestaties die erin verwerkt zijn. Met enkele schuifregelaars van de virtuele faders kun je gemakkelijk je favoriete muziek beter laten klinken; die wordt muzikaler en levensecht. Sommige resultaten zijn verbluffend, een aantal geavanceerd, maar in het algemeen beïnvloedt Master Class alle muziek enorm en geeft het een natuurlijk geluid.

Op dit moment is er een sterke DSD trend (de bestandsindeling van SACD). Met Master Class kun je daadwerkelijk gebruikmaken van je bestaande digitale geluidsbibliotheek zonder dat je moet investeren in de recentste DSD-format releases, terwijl je dezelfde of zelfs betere resultaten krijgt. Jazeker, pure analoge DSD transfers kunnen echt indrukwekkend klinken, maar met Master Class kun je soortgelijke en betere resultaten krijgen, zelfs met je uitgebreide bestaande audiobibliotheek en zonder dat je daar zuur verdiend geld aan moet uitgeven.

Met Master Class blijft de muziekweergave in het domein van de natuurlijke klank en de rijkdom aan toon en timbre. Dit is zeldzaam en zowel muzik liefhebbers en audio-liefhebbers zullen dit koesteren.

Voor mij draagt A+ bij aan de baanbrekende overwinning wat betreft zowel evolutionaire als revolutionaire aspecten. A+ verwijdert de onaangename artefacten van digitale audio waarbij de muziek er absoluut niet op achteruit gaat. Met A+ omarmt digitale audio de eigenschappen van analoog op een manier zoals ik die tot nu toe nog niet beter heb gehoord. Dit moet je horen en ervaren om het helemaal te waarderen. Tot slot moet ik zeggen dat – en dat is wel het allerbelangrijkste - deze player werkt!

Het draait om de muziek en Mark Levinson blinkt continu uit in het dichtn van de kloof van het muzikale en interactieve gedeelte van de boodschap die naar de luisteraar wordt verzonden.

De Cello Audio Palette is misschien een verre droom, een openbaring voor de gelukkige elite. Als je er een vindt, kost die op dit moment \$ 15.000 tot 20.000. Aan de andere kant, Master Class brengt dit privilege op de best mogelijke manier naar de 21e eeuw. Eenvoudig, makkelijk in gebruik, efficiënt en betaalbaar.

Het is de combinatie van A+ en EQ in Master Class die deze audiospeler zo opvallend maakt. Indien met gevoel gebruikt, blinken ze uit in wat ze symbiotisch doen.

We kunnen gewend raken aan het geluid van pop, rock, blues albums waarbij elke opname op de monitor streng gecontroleerd en 'op maat gemaakt wordt'. Dit kan een zekere samenhang hebben, zelfs op thuis audiosystemen. Aan de andere kant zijn veel live-akoestische opnames over-geprocest en geven je niet het juiste gevoel. Dit is waar je met een paar muis aanwijzingen en klikken de 'magie' kunt introduceren.

Daniel Hertz Master Class voelt aan als de Patek Philippe onder de muzikspelers. Het benadrukt het belangrijkste aspect van de muziekweergave: de kwaliteit! Het is bewust een Mac-only applicatie, eenvoudig in gebruik, betrouwbaar en met een operationeel ontwerp dat voor zich spreekt. Het belangrijkste woord is muzikale zuiverheid. Of je de Master Class gaat aanschaffen is afhankelijk van

hoe graag wil je high-end weergave van digitale audio en hoe belangrijk vind je het. Voor mij is het een mijlpaal in het afspelen van digitale audio.

Zonder daarbij op vooruit te lopen, ontvangt Daniel Hertz Master Class de Upper Echelon Class Mono & Stereo award. Deze prestigieuze prijs omarmt de unieke positie van deze Mac-software audiospeler met uitstekende functionaliteiten die naadloos de brug tussen digitale muziekweergave en de luisteraar vormt. Het is interactiviteit op zijn best.

Tekst: Matej Isak

Prijs en technische details:

- Master Class kost €650,00 (<http://www.highender.nl>)
- de USB-dongle is vereist voor de werking en wordt naar de klant verzonden na het plaatsen van de bestelling.
- Programma/applicatie wordt per e-mail verzonden, met instructies.
- Mac OS 10,8 of hoger is vereist.

Daniel Hertz SA Neuchâtel

Zwitserland

info@danielhertz.com

www.danielhertz.com